

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

5. An Capitulum Sede vacante in aliis casibus præter mortem Episcopi succedat in ejus jurisdictionem, sive depositione, sive translatione ad aliam Ecclesiam, sive Episcopus captus sit à paganis, vel ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76359](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76359)

RESOL. IV.

An Capitulum Sede Vacante succedat in iurisdictione. Episcopi competentis ex consuetudine. Ex part. 8. tit. 4. Rel. 8.

§. 1. Succedere respondet Molina de Instit. tom. 6. §. 1. Iracul. 5. disputat. 11. num. 10. vbi probat, quod si iurisdictione aliqua competat ex consuetudine Episcopo, in ea succedit Capitulum Sede vacante: quoniam accessorium ex consuetudine comparatum, gradum ac naturam sortitur principalis. Ita Panor. ubi supra, vers. decimo, cum collectario, & Sylvest. ubi supra, num. 4. Et hanc sententiam tenet etiam Merulla cons. 2. §. 7. cap. 7. aub. 1. m. 11. & Azorius part. 2. lib. 3. cap. 39. quasi 7.

RESOL. V.

An Capitulum Sede Vacante in aliis casibus prater mortem Episcopi succedat in eius iurisdictione, siue depositione, siue translatione ad aliam Ecclesiam, siue Episcopus captus sit à Paganis, vel Schismaticis, aut Hæreticis, quouque captiuitas persenerat? Et difficultas est, an si Episcopo existente in remotis, moriatur Vicarius, succedat in tali casu Capitulum in eius iurisdictione, ita ut possit eligere Vicarium? Ex p. d. a. Rel. 4.

§. 1. Respondeo potestatem Capituli, quoad iurisdictionem Episcopi procedere, siue vacet Sedes morte naturali Episcopi, siue depositione, vel translatione ad aliam Ecclesiam, nisi summus Pontifex de alio prouideret, qui eam Ecclesiam administraret. Ita gloss. in cap. si Episcopus de sup. negl. Pralat. verb. Mortem, & alij communiter.

1. Idem dicendum est, si Episcopus captus esset à Paganis, vel Schismaticis, quouque captiuitas persenerat, ut habetur in dicto cap. si Episcopus, & idem dicit gloss. ubi verb. Paganis, si captus esset ab hæreticis, quia militat eadem ratio textus, quod, scilicet, captus à Paganis, videtur effici seruus, ut colligitur ex textu, ubi, Liberati restitui, & fingitur mortuus ciuilem, ut ait gloss. ibid. vers. Nota primo, & sic habemus hic casum, in quo mors ciuilem æquiparatur naturali. Vnde Monerani de commut. ultim. volunt. cap. 5. num. 429.

3. Sed difficultas est, an si Episcopo existente in remotis, moriatur Vicarius, succedat in tali casu Capitulum in eius iurisdictione. Mihi placet opinio affirmatiua, & ratio est, quia longa absentia æquiparatur morti, ut docent Cardin. in Clem. vnic. q. 18. in fin. §. Vicar. Bonifac. in Clement. 1. §. volumus quasi 5. de foro competent. & ille dicitur esse in remotis, cuius presentia in breui haberi non potest, cap. vnic. §. fin. vbi Gemine Sede vacante, lib. 6. & facit gloss. in cap. tam nullas, verb. remotis, de tempor. ordin. lib. 6. & hanc opinionem tenent Stephanus Quarant. in summa Bullar. verb. Auctoritas Archiepiscopi, num. 21. & Prosper de Augustin. ibid. verb. Capitulum, numer. 12. vers. Duodecimo dubitatur, in 1. edit. qui referunt, hoc in facti contingente seruatum fuisse Neapoli, tempore, quo bonæ memoriæ Annibal de Capua, Archiepiscopus Neapolitanus existerat in Polonia Legatus summi Pontificis. Eandem opinionem secutus est Moneta de commut. ultim. volunt. cap. 5. num. 418. & videtur aptè tenere Grassius tom. 2. cons. tit. de ultim. volunt. num. 4. vbi ait, Capitulum, absente Episcopo posse eligere Vicarium.

Sed cum ex doctrina superius generaliter iam oriatur plures casus in particulari, idco illos indiuidualiter tractando. Quæritur.

RESOL. VI.

An Capitulum Sede Vacante possit exercere suam iurisdictionem, si Episcopus ad aliam Ecclesiam translatus adhuc non acceperit iurisdictionem? Ex quo inferitur, quod statim, Episcopo translato, non tenentur gesta Vicarij post translationem, etiam ab eo ignoratam. Ex p. 8. tit. 4. Rel. 33.

§. 1. Respondeo in hanc quæstionem latè petrare Quoad hoc lege infra. §. 7. lib. 3. c. 13. num. 77. & seqq. vbi rectè obseruat plures existimare posse Episcopum translatum etiam si suæ translationis, per Romanum Pontificem admittæ, notitiam habuerit, imò & Bullas iam receperit, continuare iurisdictionem, & administrationem prioris Ecclesiæ per se, vel per suum Vicarium, quouque ad secundam peruenerit, eiusque possessionem virtute litterarum Apostolicarum acceperit, neque ante prioris Sedis vacationem induci, quia nec propriè eousque translatus esse videtur, ut constat ex gloss. in edicto c. si quis translatus, cap. cum in cunctis. §. cum verò, de elect. Hostiens. in cap. olim, el. 1. de rest. spol. Felin. conf. 40. col. 1. & in cap. eam te, de rescriptis, num. 8. vers. & dicitur translatus. Roman. cons. 345. num. 17. Ioan. Monach. & Philipp. Probus, qui ad partes quæstionem examinat, in cap. generali, post num. 10. de elect. lib. 6. Rebuff. in praxi tit. de deuolution. num. 70. Hojeda, Azor, Parlador. & alij, quos refert Nicol. Garzia dicto cap. 6. num. 40. subiiciens num. 4. hanc opinionem in Hispania frequentius de consuetudine seruari, quia quamuis Episcopi ex die translationis per Pontificem approbatæ, non faciant suos fructus primæ Ecclesiæ sed secundæ, neque possint prouidere de beneficiis in illa vacantibus, administrant tamè, & iurisdictionem exercent in ea, & in eius possessione permanent, donec possessionem secundi Episcopatus adipiscantur, vel promotus ad primum, possessionem eius capiat, & pro hoc aliqua exempla adducit, & à supremo Cameræ Concilio dari solere prouisiones inquit vt non ante in prima Ecclesia Sedes Vacans publicetur, quam in secunda esset accepta possessio.

2. Sed puto non esse recedendum à contraria sententiâ, & sic quod primus Episcopatus statim vacet per translationem ad secundum, & absolutionem à primo factam à Papa, accedente ipsius translati consensu, etiam non adepta possessione secundi, tenet, post alios Abb. in cap. fin. num. 13. de postul. Pralat. & latius cons. 10. vol. 2. Panuïn. q. prelud. vlt. num. 7. & 2. part. quasi 8. num. 30. Gregorius Lopez in lib. 3. tit. 16. part. 1. gloss. penult. Mandolius de signat. gratia, 1098. & plures alij, quos refert Mascard. omnino videndus, de probation. concl. 183. num. 11. & 33. ibi. Prior opinio locum habet in beneficiis & dignitatibus maioribus, vt in Episcopatu, qui etiam sine ademptione possessionis secundi Episcopatus, per simplicem translationem supra dictam, vacare dicitur, & Nicol. Garcia dicto cap. 6. num. 39. & vltra eos Calderin. cons. 10. de sent. & re iudic. vbi multum in nostris terminis ait: Sententiam latam per Vicarium translato, non valere, quia ab eo dicitur abdicata potestas, & hoc habere locum, quamuis idem Vicarius esset ignarus translationis, Ioan. Andr. Ægid. Crem. Ioan. Monach. Philipp. Probus, & alij in c. quod ob gratiam de regulis iuris, in 6. Cæsar. Ottinell. in tract. fruct. Eccles. post translato. percip. Stephan. Gratian. omnino